

06.10.23

Клас: 9-А,Б

Укр.мова

Вч.: Харенко Ю.А.

«Слово о полку Ігоревім»

**- найвизначніша
пам'ятка
давньоукраїнської
літератури**

Давньоукраїнська героїчна поема кінця XII ст.

Оригінал твору
відкрив граф
О. Мусін-Пушкін,
відкупивши його в
архімандрита Спасо-
Ярославського
монастиря у 1791 р.,
і видав друком у
Петербурзі 1800 р.

СЛОВО ІО ПЪАКЪ ИГОРЕКЪ
ИГОРА СНА ІВАНЪ СЛАВАНЪ,
ВНОУКА ІОА'ГОВА.
ШЕ ЛЬНО ЛИ НЫ БАНЕ БРАТІЕ
НАУАТИ СТАРЫМИ СЛОВЕСЫ.
ТРОУНЫ ПОВЕСТИИ О ПЪАКЕ
ИГОРЕКЪ. ИГОРА СТЬСЛАВНУА.
НАУАТИ СА ТЪ ПЕНИ ПО БЫАН-
НАМЪ СЕ ВРЕМЕНИ А НЕ ПО ЗА-
МЫСЛЕНІЮ БОАНО. БОА БО ВЪЩІ
АЩЕ КОМУ ХОТАНЕ ПЪ ТВОРИТИ.
ТО РАТЬКАШЕСА МНО ПО ДРЕ-
ВЪ. СЪРІВЪ ВЪАКО ПО ХЕЛИ. НИ-
ЗІВЪ ОАО ПО ОБЛАКЫ. ПОМ'НАШЕТЬ
БО РЕ ПЪРВЫ ВРЕМЕ ОУСОВІЩЪ.
ТОГА ПЪЦІАЩЕТЬ. І. СОКОЛОВЪ
НА СТАДО ЛЕБЕДЪ. КОТОРЫИ

Сам рукопис і більшість друкованих примірників «Слова...» згоріли під час московської пожежі 1812 року. Брак оригінального списку викликав уже на початку ХІХ ст. появу скептиків, які вважали «Слово...» пізнішим фальсифікатом.

Поєму зараховують до своєї літератури українці, білоруси і росіяни. Проте ніхто з учених не заперечує, що поема постала в Україні і що багато її мовних і поетичних засобів мають яскраво український характер.

**М. Максимович,
М. Костомаров, І. Франко,
М. Грушевський, Б. Рибаків доводять
автентичність
“Слова...”**

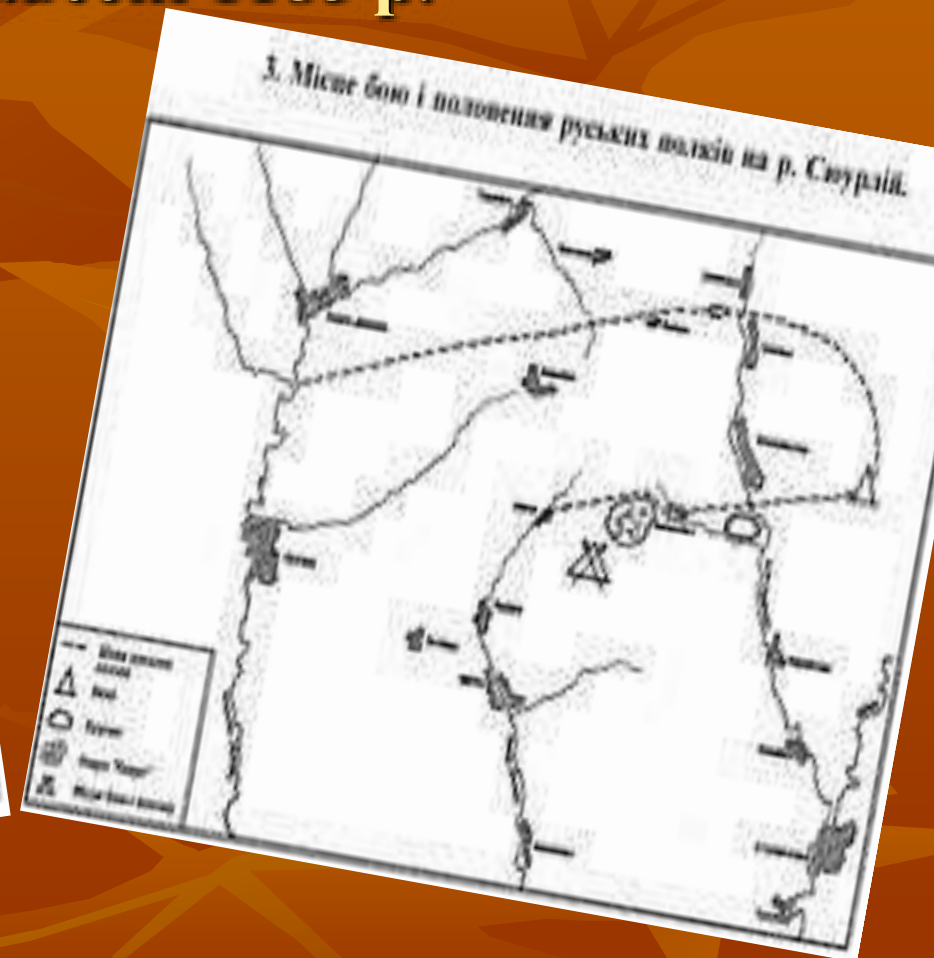
Варіанти авторства «Слова...»:

- учасник чи свідок походу;
- великий київський князь Святослав;
- Біловод Просович;
- Легендарний Ходин;
- київський тисяцький Петро Бориславович;
- старець Ян, він же - чернець Вишатич;
- брат княгині Ярославни, - галицький князь Володимир Ярославович;
- давньоруський книжник з Галича, Тимофій, співець Митуса.

Багато дослідників імені автора не називали, але намагалися відтворити його образ. В українській літературі запропоновано літературний образ автора.

Історичною основою «Слова...» є невдалий похід новгород-сіверського князя Ігоря Святославича на половців навесні 1185 р.

До історичної оповіді
автор додав мотиви
снів, плачів, реакцій
природи на долю
героїв, монологи
князів.

Твір присвячено "землі Трояні"
(образ України) і її військовому
оплоту - військовим дружинам -
"стадам лебединців", "галицям
стадам", "копіям" та "дівицям",
які перейшли за Дунай.

Жанри “Слова...”:

- Історична повість;
- Ораторська проза;
- Поема (Б. Рибаків, О. Білецький);
- “ Слава ”;
- “ Плач ” (Д. Лихачов);
- “ Героїчна пісня ” (М. Максимович, І. Огієнко).

Композиція “Слова...”:

1) Вступ не пов'язаний із загальним перебігом подій. Це своєрідний зачин. Заспів, у якому автор виклав свої художні принципи зображення;

Charles Curtis, Deputy Mayor, City
 Council, City of Kansas City

[illegible][illegible]

2) Експозиція – характеристика Ігоря, акцентування на тому. Що його похід був здійснений в ім'я Руської Землі;

3) Зав'язка – початок походу, сонячне затемнення, картини природи, які мають символічне значення;

4) Розвиток подій (дуже стрімкий) – перше зіткнення з половцями, перемога, друга битва;

5) Кульмінація – спроба Ігоря організувати військо, утримати його від втечі;

б) розв'язка – поразка Ігоревого війська;

7) Відступ перший – “ золоте слово ”
Святослава, заклик автора постояти “ за
землю Руську ”, помститися “ за рани
Ігореві ”, припини міжусобиці;

8) Відступ другий (ліричний) – “ плач ”- замовляння Ярославни;

устѣ и Пѣтѣ на зѣрѣхъ
а рѣкѣ. Ѡ кѣтрѣ кѣтрѣло.
уемѣ гнѣ насѣно кѣснѣ.
уемѣ мѣуснѣ Хинѣскѣмѣ
стрѣжѣ на своѣмѣ нѣстроу-
ноу кѣтрѣ. на мѣсѣ лѣды
кѣн. Мѣло тѣ кѣнѣстѣ го
по бѣлѣмѣ кѣлѣтѣ. лѣсѣюуи
кѣрѣлѣ на сѣнѣ мѣрѣ. Чѣснѣ
гнѣ мѣсѣ кѣсѣлѣ. по кѣнѣ-
лѣмѣ рѣкѣ. **Я**рослѣна рѣно
нѣлѣустѣ. Пѣтѣлоу гѣрѣдѣ на
зѣкѣрѣлѣ. а рѣкѣ. Ѡ Днѣ рѣ
слѣкѣтѣнѣ. тѣ прѣснѣ ѣснѣ
кѣнѣнѣмѣ гѣрѣ сѣкѣрѣ зѣ-
лѣмѣ Пѣлѣкѣнѣ кѣнѣ. тѣ лѣсѣлѣ
ѣснѣ на сѣкѣ Сѣлѣсѣлѣ на-
сѣдѣмѣ дѣ нѣлѣкѣ Кѣсѣкѣкѣ.

9) Епілог – втеча Ігоря з полону;

10) Кінцівка (славослів'я) – проголошення слави князів та їх воїнів;

Образи твору:

- Князь Ігор;
- Всеволод;
- Князь Святослав;
- Ярославна, дружина Ігоря;

ПОЕТИЧНІ ПЕРЕКЛАДИ ТА ПЕРЕСПІВИ «СЛОВА...» В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Маркіян Шашкевич. Плач Ярославнин

М. О. Максимович. Песнь о полку Игореве

Степан Руданський. Ігор — князь сіверський

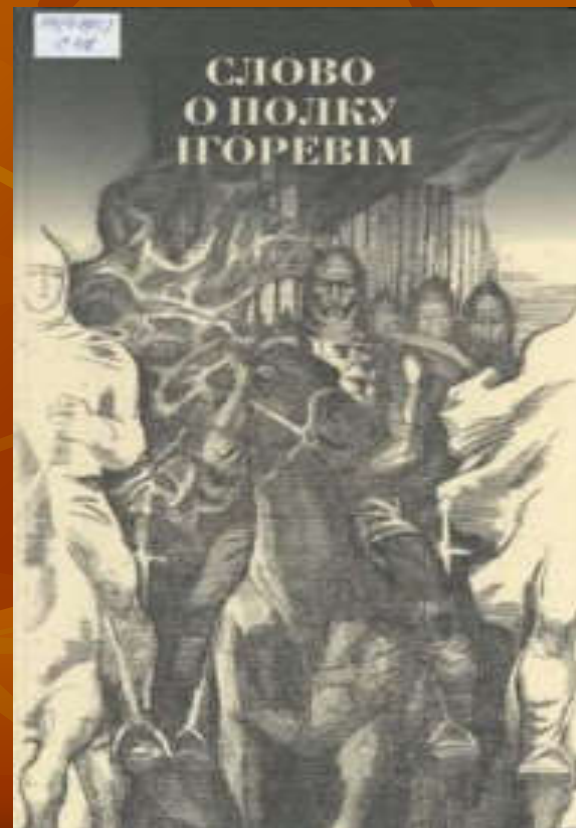
Тарас Шевченко. Плач Ярославни

Іван Франко. Слово про похід Ігоря

Панас Мирний. Дума про військо Ігореве

Павло Тичина. «Тоді по Руській землі»

**“ Слово про Ігорів похід ” –
літературний феномен, який
спричинив наукові дискусії
протягом останніх двох століть.**

"Слово..." - то наша національна гордість, велична пам'ятка нашого народу.

Домашнє завдання:

Читати та аналізувати «Слово...»